

JAK NA: Ať mluví etiketa, využijme příběh materiálu

Představení ekologických papírů s prémiovým vzhledem, které zaujmou spotřebitele.

/ 4

ROZHOVOR: CtP z pohledu dodavatele technologií a služeb

Rozhovor s Jaroslavem Vábkem, jednatelem společnosti VALIDO PRE-PRESS, s.r.o.

/ 5

ANKETA: Stabilita dodávek spotřebních materiálů

Dodavatelé a výrobci z polygrafie čelí nebývalému růstu nákladů a cen vstupů.

/ 6

W2P FLEXIBLE: Vývoj na e-commerce trhu je znát i v polygrafii

Poptávka po produktech a službách na internetu je stále na vzestupu.

/ 7

REPORTÁŽ: Digitální provoz se špičkovými technologiemi

1. Dejvická spol. s r. o. (vyroba-pro.cz) spustila největší velkoformátovou akvizici strojového parku v roce 2021.

/ 8

STATISTIKA CTP:

V roce 2021 se prodalo sedm nových CtP

Technologie Computer to Plate je samozřejmou součástí technologické výbavy tiskáren. Počet nových zařízení CtP klesá, ale trh je celkově stabilní.

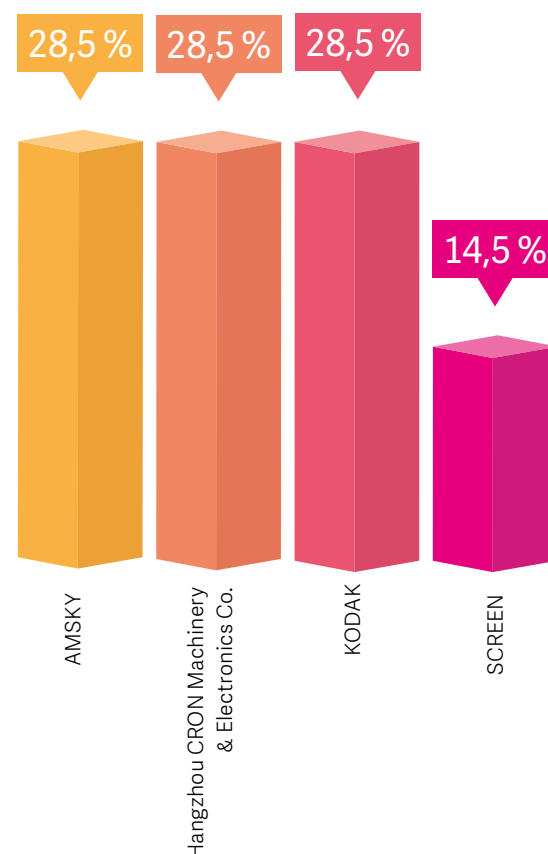
Statistice vedené redakcí Novin pro grafický průmysl o prodaných nových zařízeních CtP lze bez přehánění konstatovat, že je vskutku dlouhodobá. Také letos děkujeme za podklady všem firmám, které se u nás prodejem CtP zabývají. O počtech prodaných CtP za loňský rok i vývoji v delší retrospektivě názorně vypovídají grafy. Podívejme se na strukturu loňského trhu i z dalších hledisek.

Dodavatelé a výrobci

Pokud se jedná o dodavatele, výrobce a typ CtP, společnost VALIDO PRE-PRESS dodala od značky AMSKY dvě zřízení Aurora 256 a od Screenu jedno CtP typu PT-R 8900S. Společnost DataLine Technology, která zastupuje výrobce Hangzhou CRON Machinery & Electronics, prodala zařízení Cron TP2624H a Cron TP3632H. Společnost AMOS CZ obohatila své zákazníky o CtP KODAK MAGNUS VLF 5183 Platesetter F-speed a KODAK MAGNUS 800. V loňském roce neprodali žádná zařízení CtP další tradiční dodavatelé, jako jsou společnosti Heidelberg Praha, Agfa Graphics N.V., branch office Czech Republic, a Fujifilm Europe GmbH, organizační složka Česká republika.

Z pohledu základní charakteristiky technologie osvitů byla tři prodaná zařízení CtP založena na termální technologii, dvě používala externí buben a dvě využívala technologii Kodak SQUA-RESPOT. Z hlediska formátů byla čtyři zařízení CtP nainstalována pro formát B1, jedno CtP s formátem 670 × 570 mm a jedno s 925 × 675 mm. Mezi novými CtP je také jedno velkoformátové, které zpracovává desky v maximálním formátu 1 296 × 2 083 mm.

Dlouhodobějším trendem ve výbavě zařízení CtP na vyspělých trzích je automatizace. Jaká byla z tohoto pohledu v roce 2021 situace u nás? Tři zařízení měla podobu kompletní linky s nakladačem typu MAL (Manual Loading), jedno CtP bylo čistě manuální. Dvě zařízení CtP byla vybavena poloautomatickým nakládáním desek typu SAL (Semi Automatic Loading). Jedno CtP bylo nainstalováno s automatizací na stup-

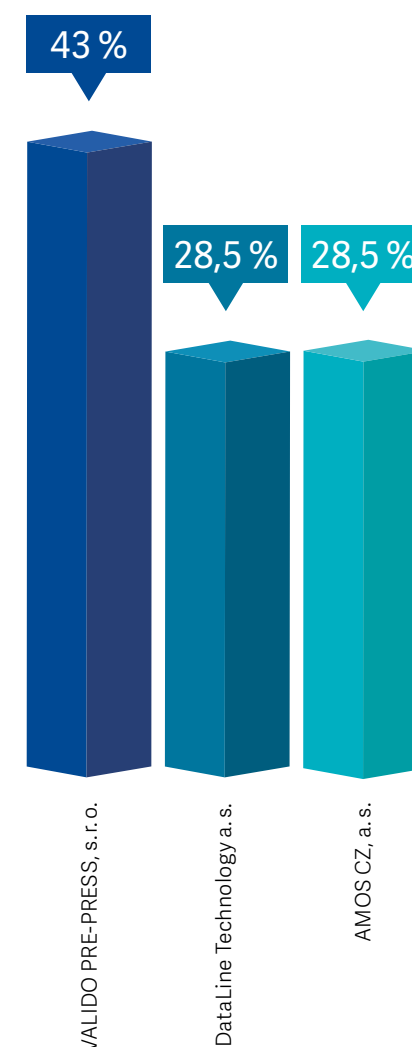

VÝROBCI

Graf prodaných CtP podle výrobců, resp. dle značek, ukazuje na tři zařízení AMSKY, Hangzhou CRON Machinery & Electronics a Kodak, která se prodala po dvou CtP (po 28,5 %). Celkový počet doplňuje jedno zařízení značky Screen (14,5 %).

DODAVATELÉ

Z grafu je patrné, že nová CtP u nás vloni prodaly pouze tři společnosti. Firma VALIDO PRE-PRESS prodala tři zařízení (43 %), DataLine Technology a AMOS CZ po dvou (po 28,5 %). Další dodavatelé Heidelberg Praha, Agfa Graphics N.V., branch office Czech Republic, a Fujifilm Europe GmbH, organizační složka Česká republika, v roce 2021 neobodovaly.

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 5

INZERCE

MAL MARK ANDY

EVOLUTION SERIES

Nová flexo platforma pro etikety, fólie a obaly.

→ markandy.com
→ enginee.cz

Prodej a servis v ČR a SR:
Ing. Radim Krutiš – enginee
telefon: +420 606 961 179, e-mail: rkrutis@enginee.cz

VALIDO PRE-PRESS:

CtP z pohledu dodavatele technologií a služeb

Rozhovor s Jaroslavem Vábkem, jednatelem VALIDO PRE-PRESS s. r. o., o nejrůznějších aspektech řešení CtP.

Pane Vábku, před čtyřmi lety jste se stal společníkem s. r. o. VALIDO PRE-PRESS, jak si dnes vede vaše firma? → Do společnosti jsem vstoupil nejprve ve funkci obchodního ředitele. Naše firma řešila generační výměnu, myslím, že tento problém řeší významná část tiskáren. S Validem jsem byl v kontaktu skoro 25 let a já jsem „nahradil“ ve funkci bývalého ředitele, pana Miloše Pechače. Za tuto příležitost jsem dodnes rád. V roce 2019 jsem se stal společníkem a doplnil tým Tomáše Karbulky a Martina Spurného. Když pomínu složitější období Covidu v roce 2020, je naše firma vcelku stabilní na polygrafickém trhu. Jsme spíše typově malá rodinná firma, která funguje na bázi přátelských vztahů.

Vaše společnost je dlouholetým dodavatelem zařízení CtP. Jak se za tu dobu vyvinul trh s CtP, jaká je současná situace? → Základním kamenem je pro nás prodej CtP a workflow. Valido zastupuje značky Screen, AMSKY a Thermoflexx. Zastupujeme společnost Screen, která dodává rovněž ucelené workflow Equios. Tento program nabízí kompletní workflow s archivou montáží, kontrolou dat a ripem, včetně robustního serveru od HP. Naše portfolio se dále rozvinulo do nabídky digitálních tiskových strojů Screen, které v komerčním tisku konkurují ofsetu a zajišťují i tisk obalářiny.

Dále dodáváme spotřební materiál, který tvoří důležitou součást našeho nabídkového portfolia. Tiskové desky naší vlastní značky ExcellenT si brandujeme. Nabízíme tedy kompletní balíček od worklow až po spotřební materiál. A jako třešničku na dort vše můžeme zakončit tiskovou kalibrací dle zvolené normy.

Všichni hovoří o digitálu, ale klasický ofsetový tisk stále žije a v loňském roce zaznamenal mírný růst. Myslím, že ofsetový tisk tady stále bude, a když si vzpomenu na čtečky knih a jakou jsme měli obavu, že se knihy nebudou tisknout, opak je pravda. Zařízení se v tiskárnách pravidelně obnovují, případně zákazníci přecházejí na větší formát a tehdy musí zakoupit i větší CtP.

Na trhu jsou stabilní hráči, kteří zde působí mnoho let. Vznikají také firmy one-man-show, které občas přesvědčí zákazníka i ke koupi použitého zařízení. Zákazníci však většinou uvažují dlouhodobě a pořízují si CtP s výhledem do budoucnosti a od vyzkoušeného dodavatele. Trendem je úspora investičních nákladů.

Z našich zkušeností se zdá, že na jedno tzv. značkové CtP se v ČR prodá pět neznačkových. I kdybych chtěl prodat značkové CtP Screen a tiskárna by jej objektivně potřebovala, musím se přizpůsobit finančním představám zákazníka a prodat mu levnější zařízení, protože peníze jsou až na prvním místě. Reprezentujeme dvě značky, a sice Screen, který je jakýmsi Mercedesem mezi CtP, druhou značkou je AMSKY, kterou zastupujeme už asi deset let. Instalací čínského CtP AMSKY jsou u nás desítky. Jde o velmi progresivní zařízení s výborným poměrem cena/výkon. Zákazníci většinou uvažují s ohledem na delší časový horizont a pořízují si CtP na celou dobu životnosti.

Souhlasíte s tvrzením, že trh se zařízeními CtP je u nás nasycen a probíhá pouze obnova? → Souhlasím s tím, že nevznika-

jí nové tiskárny, a některé menší zanikají. Pracoval jsem u dodavatele papíru a podle objednávek jsme odhadovali, že v nedávné minulosti bylo v Česku okolo 800 ofsetových tiskáren. Z pohledu CtP probíhá obnova, rozšíření, případně záloha zařízení. Pokud existuje řekněme 400 zákazníků, kteří CtP používají a budou ho muset jednou obnovit, pak je to myslím celkem velké portfolio, o které se rádi budeme starat. Trh je docela stabilní. Prodeje použitých CtP probíhají jen velmi výjimečně, my prodáme použité CtP jen v případě, že jsme ho prodali a servisovali.

Jak se měnily technologie při přípravě akcidenčních, flexotiskových a novinových tiskových forem? → Historie CtP není zase tak dlouhá. V nedávně v minulosti se rozšířila technologie osvitu ve fialové části spektra. Dodnes tato CtP převažují v novinovém průmyslu, který preferuje rychlost přípravy tiskových forem. Chvilí šel nahoru trend UV termálního osvitu. Desky byly levnější, ale kvalitativně horší. V posledních dvou letech jsme už neprodali žádné UV CtP. V současné době je až 95 % nainstalovaných CtP termálních. Zákazník má na výběr prakticky desky od všech výrobců.

Jsou nově pořizovaná zařízení CtP častější než dřív vybavena automatizací? → Ve většině případů zákazníci požadují komplexní linku s automatickým nakladačem, s jedním až čtyřmi zásobníky desek. Za CtP je zařazen vyvolávací automat a vyk-

Všichni hovoří o digitálu, ale klasický ofsetový tisk roste, jeho význam rozhodně neklesá. Zařízení CtP se pravidelně obnovují, trh s CtP je stabilní. Automatizace hýbe polygrafií.

ladač. Popřípadě je linka doplněná zařízením Nela pro děrování a ohýbání hran desek. Součástí systémů Nela je i software, který podporuje třídění desek podle jednotlivých hledisek. Automatizace hýbe polygrafií. Pozorujeme i případy, kdy zákazník požaduje automatizaci, aby mohl snížit personál v obsluze CtP.

Jaké bývá propojení CtP s manažerskými informačními systémy? → Z workflow odcházejí data ve standardu CIP3/CIP4 k tiskovým strojům, což je obvyklé. Příkladem, kdy se ze systému CtP předávají informace do MIS o stavu přípravy desek, je zatím méně, ale v trendu automatizace budou tyto aplikace stále častější a klienty budou automatizované systémy více a více zajímat.

Nabízíte také vyvolávací automaty. Jak se prosazuje tzv. bezprocesní příprava desek? → V „zelených aktivitách“ jsou dvě cesty. Jedna je bezprocesní, kdy se desky po osvitě vyvolávají přímo v tiskovém stroji pomocí vlhčícího roztoku. Příslušné desky jsou dražší a zákazníkovi se vyplatí, když je jeho spotřeba desek nižší. Ušetří na vyvolávacím automatu, nechce řešit problémy se stabilitou chemie apod. Typický zákazník tiskne na stroji v B2, pracuje na jednu – dvě směny a neřeší, jak se deska promítá do koncové ceny zakázky.

Druhá cesta využívá např. vyvolávací automat typu ZAC, který se vyznačuje vyšší výdržností náplně, má nižší náklady na odpad atd. Když se podíváme cca 8 let zpátky, bylo zde relativně hodně instalací ekologických provozů značkových desek. Nyní čínské desky opanovaly trh asi z 80 %. Příprava desek probíhá konvenční cestou. Úspora pro zákazníka je tak výrazná, že se mu vyplatí.

Jaké je vaše celkové pojetí služeb? → Naše podpora zákazníků je založena na komplexních službách, kdy se o klienta postaráme jako o celek. Náš nabídkový balíček zahrnuje CtP, workflow, desky, servis a procesní kalibrace. Když od nás zákazník odeberá spotřební materiál, nabízíme servis a kalibrace zdarma nebo za zvýhodněnou cenu. Často máme zákazníky se servisní smlouvou, jejíž součástí je např. hotline, profylaxe apod. Drtivá většina zákazníků, řekněme 90 %, dodržuje profylaktické prohlídky v navržených termínech. Používáme také model full service contract, neboli CtP zdarma, kdy se zákazník zaváže k určitému objemu desek na období tří let, potom od nás dostane CtP „zdarma“, k tomu kompletní servis, color management apod. Po splnění podmínek si zákazník může CtP odkoupit.

GKO

POKRAČOVÁNÍ ZE STR. 1

V roce 2021 se prodalo sedm nových CtP

ni MPL (Multi Pallet Loader) pro celkem 2 400 desek. Pokud se jedná o RIP, používá se Esko, Apogee, Kodak Prinergy a Xitron Navigator.

Dlouhodobé trendy

Celkový trend v pořizování nových zařízení CtP je patrný z grafu. K tomu dodejme ještě pár čísel. V celém obdo-

bí od roku 2007 je loni prodaný počet sedmi nových CtP nejnižší. Z pohledu formátů jsou dvě CtP ve formátech nižších než B1, čtyři v B1 a jedno ve VLF. Pro porovnání, před deseti lety se prodalo 22 zařízení CtP, z čehož bylo 15 v B2 a nižším formátu, 7 v B1 a VLF. Logicky se změnou struktury flotily tiskových strojů, kdy

tiskárny přecházejí na vyšší formát B1, mění se i formáty CtP v neprospěch B2.

V dlouhodobé retrospektivě lze vypočítat některé trendové zlomy. V letech 2007 a 2008 ještě probíhal přechod z analogové technologie na digitální. Tomu odpovídal i počet nových CtP („každý chtěl mít nové cétép-

ko“). Na poklesu v dalších letech se projevila i ekonomická krize v závěru nulté dekády. Po odeznění globální recese se počty nových CtP začínaly zase zvedat. Podílely se na tom i dotace. S novými tiskovými stroji se „svezlo“ i zařízení CtP, jehož investiční náročnost je v porovnání s tiskovým strojem zanedbatelná.

Počty nově nainstalovaných zařízení CtP dokládají stabilitu trhu. Očekávat vysoká čísla by bylo nerealné, trh je nasycen.

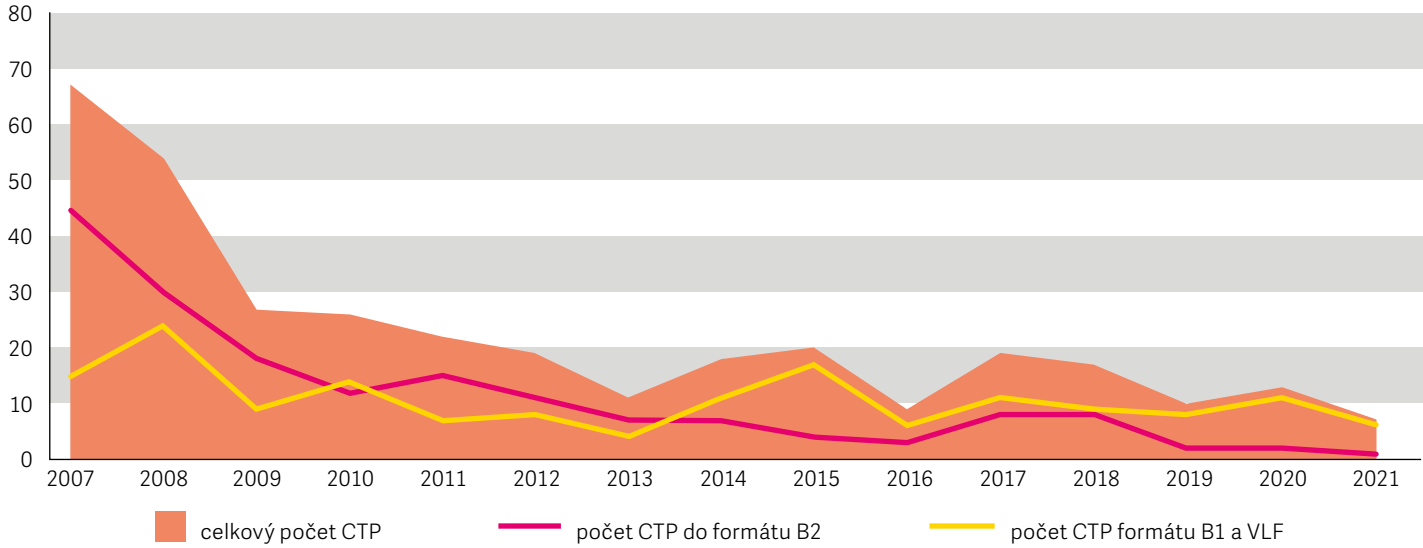
Kromě nových CtP se v minulých letech vyskytovaly i případy upgradů, které posilovaly kapacitu a usnadňovaly obsluhu.

Jaká je tedy celková situace na trhu se zařízeními CtP? Očekávat vysoká čísla prodeje nových zařízení CtP by bylo nerealné, trh vykazuje známky nasycení. Nové investice jsou zaměřeny na obnovu nebo rozšíření kapacity v přípravě desek v závislosti na situaci v dané tiskárně. Graf dlouhodobého vývoje prodeje od roku 2008 dokládá setrvalý stav, nebo i pokles prodaných zařízení CtP v posledních letech. V dlouhodobé vývojové řadě lze vysledovat v zásadě něko-

lik období. Několik let počátečního rychlého růstu je střídáno umírněnými nákupy až zkldlněním trhu. Počty nově nainstalovaných zařízení CtP dokládají stabilitu trhu, hovořit o stagnaci a představovat si v dalších letech nárůsty by neodpovídalo reálným potřebám tiskáren.

V některých polygrafických firmách na vyspělých světových trzích jsou zařízení CtP už dnes spolu s ostatními polygrafickými technologiemi součástí Průmyslu 4.0. K takto charakterizovanému segmentu patří i řada našich firem. Zatím nelze hovořit o převažujícím začlenění přípravy tiskových desek do automatizovaných a robotizovaných systémů. Trend je ovšem patrný a v nejbližších letech můžeme očekávat nárůst plně automatizovaných řešení přípravy tiskových desek, která budou datově integrovaná do komplexních manažerských a informačních systémů.

GKO

↑ Graf dlouhodobého vývoje prodeje od roku 2008 dokládá setrvalý stav, nebo i pokles prodaných zařízení CtP v posledních letech.